

**MINISTERSTWO
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Departament Polityki Senioralnej**

**Informacja o realizacji Rządowego Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób
Starszych na lata 2012-2013**

Warszawa, 23 września 2013 r.

Wstęp.....	3
1. Założenia, cele i priorytety Programu na lata 2012-2013	3
2. Podstawa prawna Programu ASOS 2012-2013	4
3. Budżet i finansowanie Programu ASOS na lata 2012-2013	5
4. Komponent konkursowy Programu ASOS na lata 2012-2013	5
I edycja Programu ASOS	5
1) Podział na województwa	5
2) Oferty wspólne i partnerstwa, które dostały dofinansowanie	6
4) Forma prawna oferentów	7
5) Nadesłane projekty w podziale na priorytety konkursu.	7
6) Udział poszczególnych priorytetów w zrealizowanych projektach:	7
7) Uniwersytety Trzeciego Wieku.....	9
8) Województwa o największej liczbie zrealizowanych projektów w I edycji konkursu:	9
9) Województwa o najmniejszej liczbie zrealizowanych projektów w I edycji konkursu:....	9
10) Zaangażowanie w projekty.....	9
II edycja Programu ASOS	10
1) Podział na województwa	10
2) Oferty wspólne i partnerstwa	10
3) Forma prawna oferentów	11
4) Nadesłane projekty w podziale na priorytety konkursu	11
5) Beneficjenci I edycji konkursu ASOS	12
5. Podsumowanie I i II edycji Programu ASOS.....	12
1) Wyniki ankiety realizowanej wśród beneficjentów I edycji Programu ASOS na lata 2012-2013	12
2) Analiza SWOT Programu na lata 2012-2013	14
3) Komponent systemowy Programu ASOS na lata 2012-2013	15
4) Wnioski	16
Spis wykresów.....	17
Spis tabel	18

Wstęp

W dniu 24 sierpnia 2013 r. Rada Ministrów uchwaliła *Rządowy Program na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2012-2013*. Program jest realizowany od września 2012 r. Budżet Programu na lata 2012-2013 wyniósł 60 mln zł. (20 mln rozdysponowano w 2012 r., 40 mln – w 2013 r.). W I edycji konkursu rozdysponowano środki finansowe w wysokości 36 431 030,58 zł w ramach dwóch tur (pierwsza w 2012 r., druga – w 2013 r.). W pierwszej turze wypłacono 19 535 991,17 zł, a w drugiej - 16 895 039,41 zł. I edycja konkursu obejmowała projekty jednoroczne i dwuletnie. W 2012 r. zrealizowano projekty jednoroczne na kwotę 695 756,00 zł.

Kwota dotacji projektów, które otrzymały dofinansowanie w ramach II edycji konkursu w 2013 r. wyniosła 21 099 995,38 zł. (stan na 19 września 2013 r.).

Inspiracją do stworzenia *Rządowego Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2012-2013* była obywatelska, publiczna identyfikacja problemów osób starszych, wynikająca z pogłębionej analizy i debaty dotyczącej procesów społecznych i demograficznych zachodzących w naszym kraju, na tle długofalowych wyzwań rozwojowych. Współpraca z organizacjami realizującymi projekty w ramach komponentu konkursowego Programu oraz szeroki dialog z przedstawicielami sektora pozarządowego, środowisk naukowych i eksperckich, samorządów, administracji centralnej, organizacji związkowych i organizacji pracodawców, prowadzony dzięki posiedzeniom Rady ds. Polityki Senioralnej, stał się platformą do stworzenia długofalowego dokumentu, odpowiadającego na obecne i przyszłe potrzeby kraju.

Program jest przedsięwzięciem kompleksowym, uwzględniającym obszary i kierunki wsparcia umożliwiające osiągnięcie celu głównego, jakim jest poprawa jakości i poziomu życia osób starszych dla godnego starzenia się poprzez aktywność społeczną.

1. Założenia, cele i priorytety Programu na lata 2012-2013

1) Komponent konkursowy oraz długofalowy Programu;

W ramach komponentu konkursowego wyodrębnione zostały priorytety obejmujące sferę edukacji osób starszych, integrację wewnątrz- i międzypokoleniową, partycypację obywatelską osób starszych oraz szeroko rozumiane usługi społeczne, z akcentem na aktywność. Dają one podstawy do działań o charakterze komplementarnym, będących podstawą do działań systemowych.

2) Priorytety działań:

- Priorytet I. Edukacja osób starszych;
- Priorytet II. Aktywność społeczna promująca integrację wewnątrz- i międzypokoleniową;
- Priorytet III. Partycypacja społeczna osób starszych;
- Priorytet IV. Usługi społeczne dla osób starszych (usługi zewnętrzne);

Tabela 1. Priorytety i kierunki działań

Priorytety	Kierunki działań*
Priorytet I Edukacja osób starszych	1. Zajęcia edukacyjne z zakresu różnych dziedzin (m.in. prawo, gospodarka, zdrowie, w tym profilaktyka zdrowotna, sport, turystyka, nowe technologie), programy edukacyjne o starzeniu, osobach starszych

	<ul style="list-style-type: none"> i aktywnym starzeniu. 2. Zajęcia przygotowujące do usług wolontariackich. 3. Kształcenie opiekunów. 4. Promowanie wolontariatu kompetencji. 5. Promocja oferty edukacyjnej wśród osób starszych.
<p>Priorytet II</p> <p>Aktywność społeczna promująca integrację wewnątrz- i międzypokoleniową</p>	<ul style="list-style-type: none"> 1. Aktywność społeczna, w tym wolontariat osób starszych. 2. Aktywność fizyczna osób starszych, aktywność turystyczno-rekreacyjna osób starszych. 3. Zajęcia w obszarze kultury, w tym angażujące różne pokolenia. 4. Budowanie sieci społecznych, w tym wolontariat wewnątrz- i międzypokoleniowy. 5. Przeciwdziałanie e-wykluczeniu.
<p>Priorytet III</p> <p>Partycypacja społeczna osób starszych</p>	<ul style="list-style-type: none"> 1. Formy aktywności osób starszych wobec społeczności lokalnych (rozwój społeczeństwa obywatelskiego). 2. Aktywność wspierająca uczestnictwo w życiu społecznym/publicznym. 3. Sieć pomocowo-informacyjna (budowanie pozytywnego wizerunku starości).
<p>Priorytet IV</p> <p>Usługi społeczne dla osób starszych (usługi zewnętrzne)</p>	<ul style="list-style-type: none"> 1. Szkolenia dla wolontariuszy i opiekunów (z zakresu pomocy osobom starszym). 2. Wspieranie różnych form samopomocy. 3. Wspieranie rodzin w opiece nad osobą starszą poprzez rozwój usług opartych o działalność wolontariuszy. 4. Rozszerzanie dostępności do usług społecznych m.in. opiekuńczych, kulturalnych, edukacyjnych, sportowych i turystycznych.

* Wszelkie działania podejmowane w ramach Programu powinny uwzględniać potrzeby osób, które narażone są na tzw. bariery funkcjonalne.

3) Partnerstwo publiczno-społeczne.

Program zakłada współpracę przedstawicielstw administracji publicznej z organizacjami reprezentującymi interesy osób starszych oraz działającymi w obszarze aktywności osób starszych.

2. Podstawa prawna Programu ASOS 2012-2013

Podstawą prawną Programu jest art. 5c ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. *o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie* (Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536, z późn. zm.). Art. 5c ustawy przewiduje możliwość opracowywania przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, po zasięgnięciu opinii Rady Działalności Pożytku Publicznego, resortowych oraz rządowych programów wspierania rozwoju organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy oraz finansowego wspierania tych programów, w szczególności w trybie otwartego konkursu ofert.

3. Budżet i finansowanie Programu ASOS na lata 2012-2013

I edycja Programu ASOS

W konkursie złożono 1391 ofert. Z nadesłanych dokumentów 89 ofert odrzucono z przyczyn formalnych, co stanowi 6% wszystkich wniosków. Do realizacji przyjęto 426 projektów z okresem realizacji od 1 października 2012 r. do 30 czerwca 2013 r. na kwotę 36 431 030,58 zł. W I edycji otwartego konkursu ofert ASOS zrealizowano 17 projektów jednorocznych (1 październik 2012 r. do 31 grudnia 2012 r.) na kwotę 695 756,00 zł.

II edycja Programu ASOS

W ramach II edycji złożono 1769 wniosków. 194 wnioski odrzucono z powodów formalnych. Po ocenie merytorycznej do dofinansowania przyjęto 286 wniosków a kwota dotacji wyniosła 21 099 995,38 zł. Projekty są realizowane w okresie od 1 kwietnia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r.

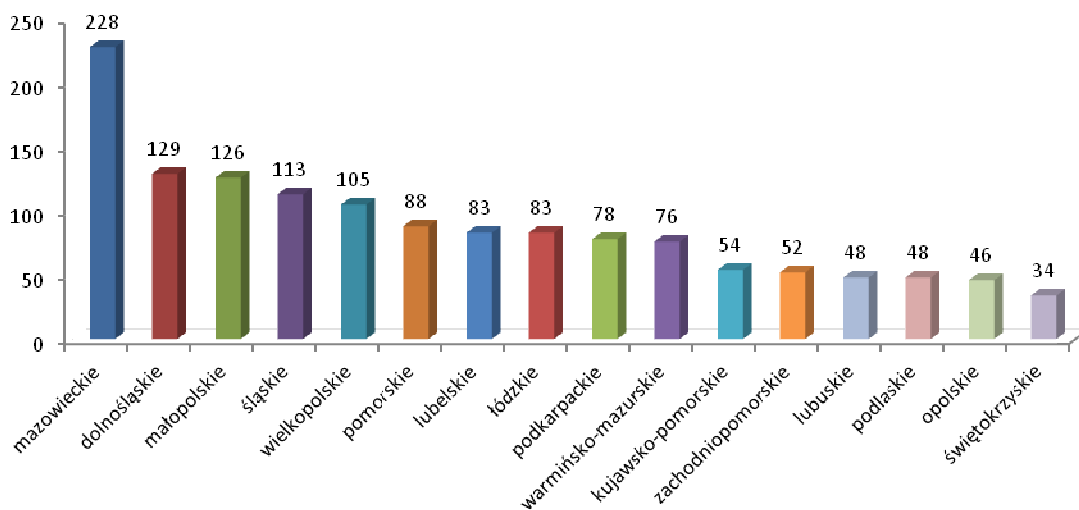
4. Komponent konkursowy Programu ASOS na lata 2012-2013

I edycja Programu ASOS

1) Podział na województwa

Ogółem w ramach I edycji zdecydowanie najwięcej ofert złożyły organizacje z województwa mazowieckiego (228). Powyżej stu ofert wpłynęło z województw: dolnośląskiego (129), małopolskiego (126), śląskiego (113) oraz wielkopolskiego (105). Najniższa liczba ofert nadeszła z województwa podlaskiego i lubuskiego (po o 48), opolskiego (46), świętokrzyskiego (34).

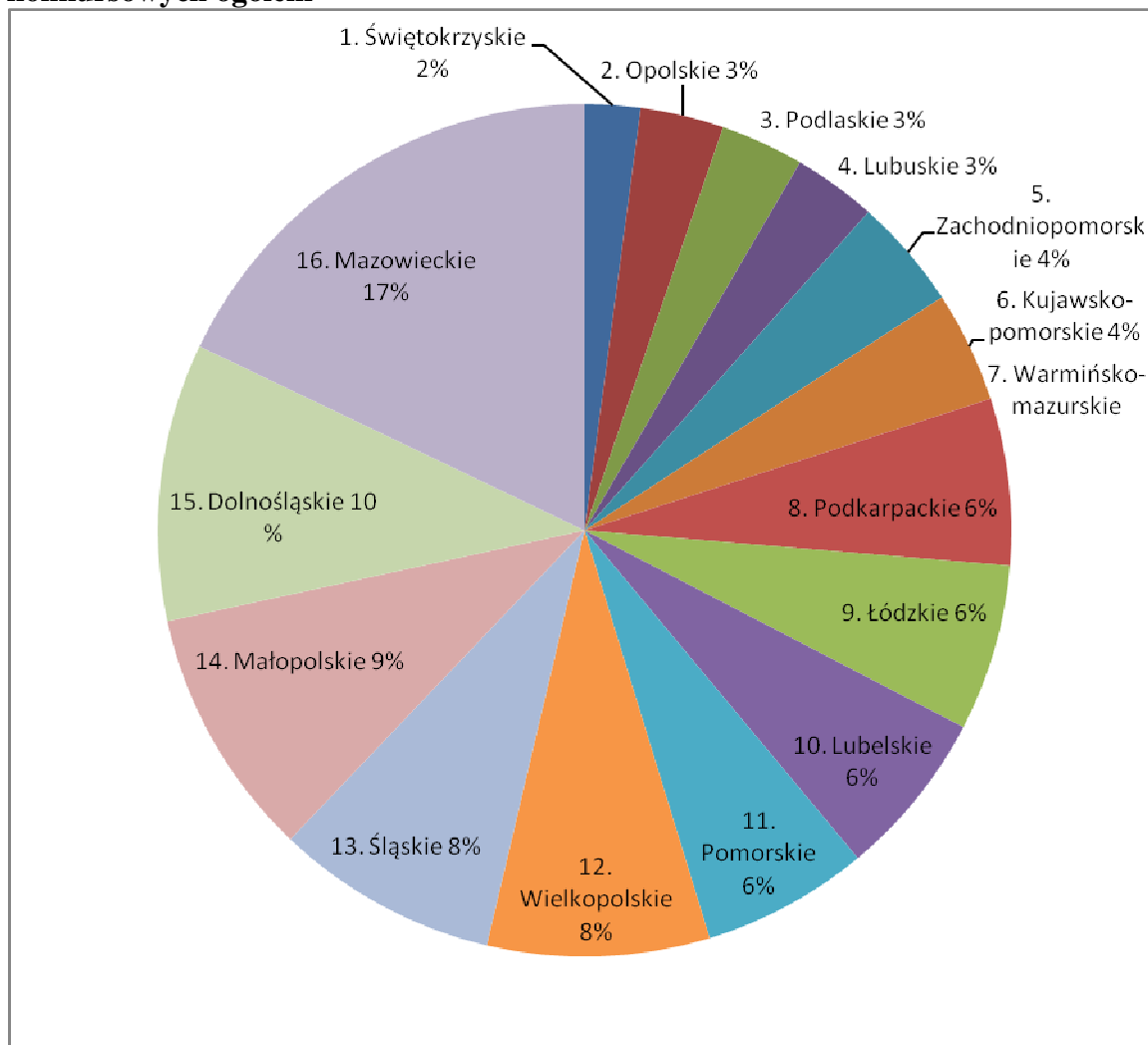
Wykres 1. Liczba nadesłanych ofert w podziale na województwa

Źródło: opracowanie własne (dane zebrane przez Departament Polityki Senioralnej, MPiPS).

Oferty nadesłane z dwóch województw: mazowieckiego i dolnośląskiego, stanowiły aż ¼ wszystkich nadesłanych w konkursie projektów. Połowę wszystkich nadesłanych ofert stanowiły wnioski z pięciu województw: mazowieckiego, dolnośląskiego, małopolskiego, śląskiego i wielkopolskiego.

Wykres 2. Udział ofert nadesłanych z poszczególnych województw w liczbie ofert konkursowych ogółem

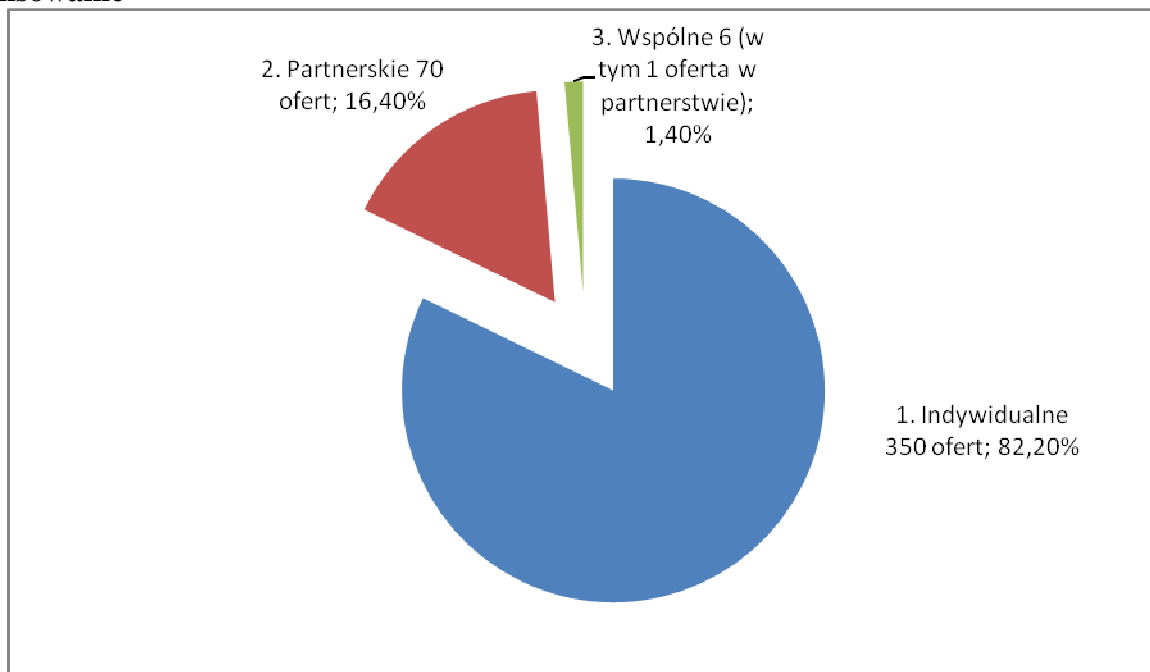

Źródło: opracowanie własne (dane zebrane przez Departament Polityki Senioralnej, MPiPS).

2) Oferty wspólne i partnerstwa, które dostały dofinansowanie

Ogółem złożono 426 ofert. 350 to oferty indywidualne, 70 partnerskie oraz 6 wspólnych (w tym 1 dodatkowo w partnerstwie).

Wykres 3. Udział ofert partnerskich i wspólnych w liczbie ofert, które otrzymały dofinansowanie

Źródło: opracowanie własne (dane zebrane przez Departament Polityki Senioralnej, MPiPS).

3) Punktacja i ocena ofert

182 oferty zatwierdzone formalnie oceniono na 170 punktów i więcej (max 200 pkt). Wśród nich najwięcej pochodziło z województw: mazowieckiego (29), małopolskiego (28). 16 najlepszych ofert oceniono na 190 punktów i więcej. Oferty te zostały nadesłane z województw: śląskiego (4), łódzkiego (3), dolnośląskiego, mazowieckiego, małopolskiego (po 2), oraz lubuskiego, zachodniopomorskiego i wielkopolskiego (po jednej ofercie)

4) Forma prawna oferentów

Wśród 426 projektów przyjętych do realizacji przeważająca część została złożona przez stowarzyszenia (304 oferty). Jedna piąta zwycięskich projektów (80 ofert) nadeszła od fundacji. Inne, w tym kościelne, jednostki organizacyjne reprezentowały nieco więcej niż 1/10 przyjętych ofert.

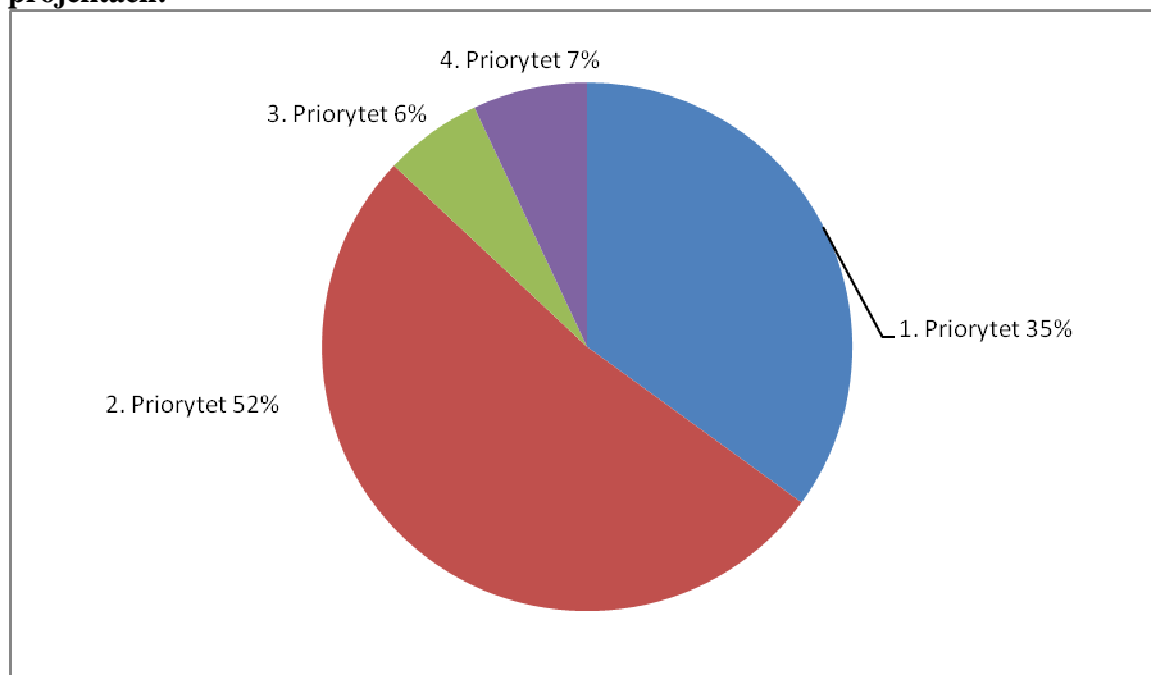
5) Nadesłane projekty w podziale na priorytety konkursu.

Największym powodzeniem oferentów cieszył się priorytet 2., w ramach którego złożono ponad połowę (717 ofert) oraz priorytet 1. - w jego ramach nadesłano 35%, czyli 491 wniosków. Znacznie mniej ofert – 7% i 6% zostało nadesłanych zgodnie z priorytetem 4. (103 oferty) i priorytetem 3. (80 ofert).

6) Udział poszczególnych priorytetów w zrealizowanych projektach:

Priorytet I Edukacja osób starszych – 160 projektów;
Priorytet II Aktywność społeczna promująca integrację wewnątrz- i międzypokoleniową – 214 projektów;
Priorytet III Partycypacja społeczna osób starszych – 34 projekty;
Priorytet IV Usługi społeczne dla osób starszych (usługi zewnętrzne) – 18 projektów.

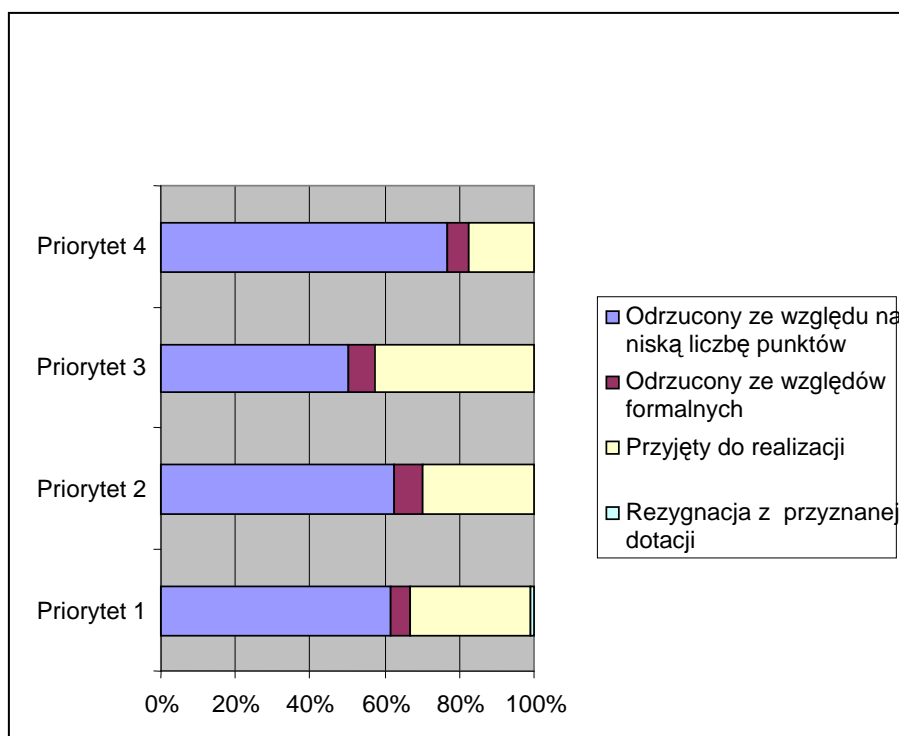
Wykres 4. Procentowy udział poszczególnych priorytetów w zrealizowanych projektach:

Źródło: opracowanie własne (dane zebrane przez Departament Polityki Senioralnej, MPiPS).

W ramach priorytetu 3. przyjęto największą procentowo część nadesłanych wniosków – ponad 40%. Najmniejszy udział zwycięskich ofert złożono zgodnie z priorytetem 4 – nieco poniżej 20%.

Wykres 5. Udział ofert przyjętych do realizacji w nadesłanych wnioskach ogółem, w podziale na priorytety.

Źródło: opracowanie własne (dane zebrane przez Departament Polityki Senioralnej, MPiPS).

7) Uniwersytety Trzeciego Wieku

Uniwersytety Trzeciego Wieku (UTW) złożyły w konkursie ASOS I 96 ofert, co stanowiło około 7 % nadesłanych ofert ogółem. Najwięcej wniosków złożyły UTW z województwa mazowieckiego i wielkopolskiego, odpowiednio 16 i 12 ofert. Najmniej wniosków przysłano z województw kujawsko – pomorskiego (1), świętokrzyskiego (2), lubuskiego i lubelskiego (po 4 oferty).

8) Województwa o największej liczbie zrealizowanych projektów w I edycji konkursu:

Mazowieckie – 79 projektów na kwotę 6 153 675 zł;
 Małopolskie – 60 projektów na kwotę 5 200 000 zł;
 Dolnośląskie – 43 projekty na kwotę 3 300 000 zł.

9) Województwa o najmniejszej liczbie zrealizowanych projektów w I edycji konkursu:

Świętokrzyskie – 12 projektów na kwotę 1 069 408 zł;
 Lubuskie – 12 projektów na kwotę 984 085 zł;
 Kujawsko-pomorskie – 11 projektów na kwotę 900 000 zł;
 Opolskie – 7 projektów na kwotę 663 000 zł.

10) Zaangażowanie w projekty

W projektach zrealizowanych w ramach I edycji *Rządowego Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2012-2013*, w okresie październik 2012 r. – czerwiec 2013 r., wzięło udział **39 600** beneficjentów, a w działalność wolontariacką zaangażowało się **2 500** osób¹.

¹ Dane zgromadzone przez Departament Polityki Senioralnej MPiPS na podstawie sprawozdań z realizacji zadania publicznego składanych przez organizacje.

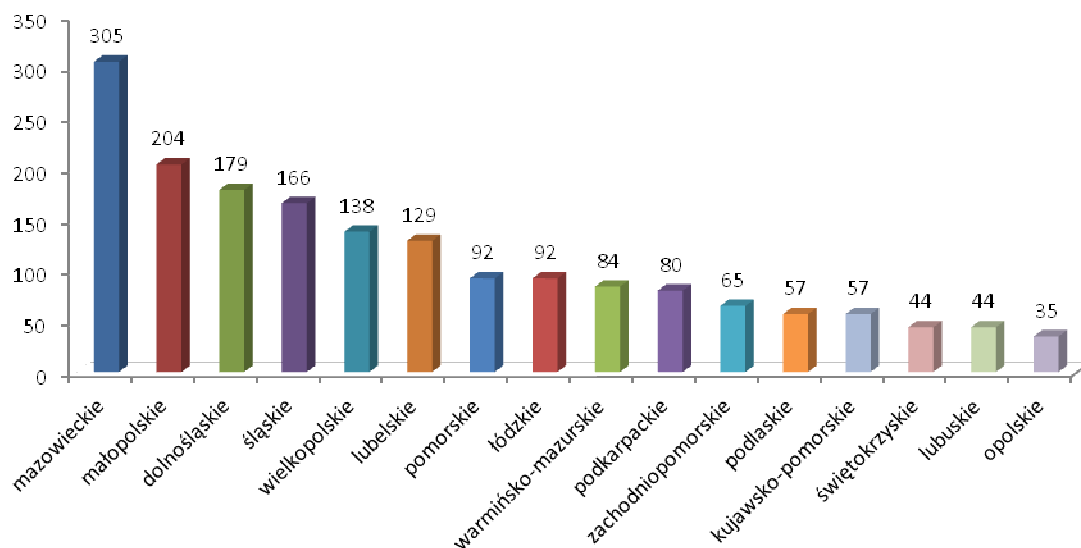
II edycja Programu ASOS

1) Podział na województwa

Ogółem w ramach II edycji najwięcej ofert złożyły organizacje z województwa mazowieckiego (305). Na drugim miejscu jest województwo małopolskie (204). Powyżej 100 ofert wpłynęło z województw dolnośląskiego (179), śląskiego (166), wielkopolskiego (138), lubelskiego (129). Najmniej ofert złożyło województwo opolskie (35).

Duża liczba ofert w województwach mazowieckim, małopolskim oraz dolnośląskim może wynikać z faktu, iż w tych województwach działa stosunkowo wiele organizacji pozarządowych (w tym posiadających doświadczenie w projektach dla osób starszych).

Wykres 6. Liczba ofert według województw

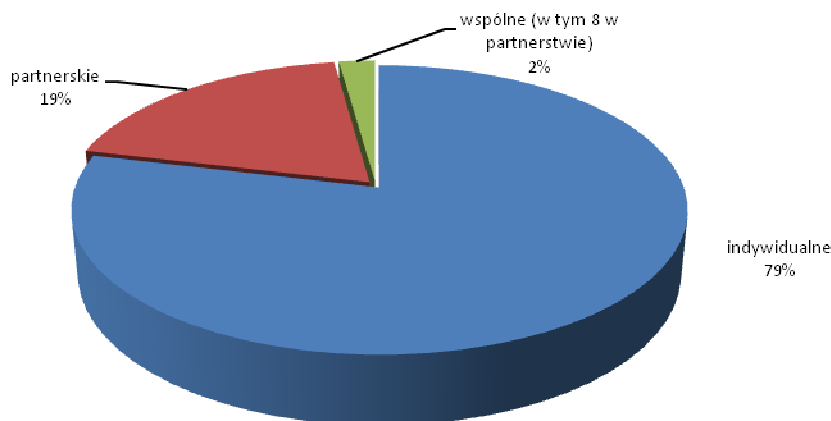

Źródło: opracowanie własne (dane zebrane przez Departament Polityki Senioralnej, MPiPS).

2) Oferty wspólne i partnerstwa

Ogółem złożono 345 ofert w partnerstwie (w tym 8 będących jednocześnie ofertami wspólnymi), 39 ofert wspólnych (w tym 8 dodatkowo w partnerstwie) oraz 1393 oferty indywidualne.

Wykres 7. Udział ofert wspólnych i partnerstw w ogólnej liczbie ofert

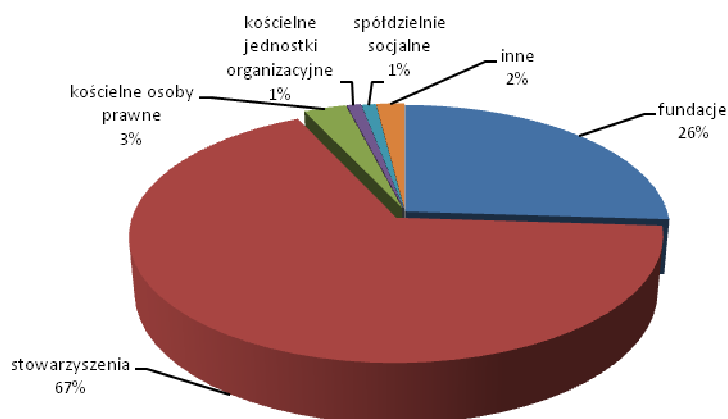

Źródło: opracowanie własne (dane zebrane przez Departament Polityki Senioralnej, MPiPS).

3) Forma prawna oferentów

Przeważająca liczba ofert została złożona przez stowarzyszenia - 1199. Fundacje zgłosiły 475 ofert, kościelne osoby prawne - 54 oferty, spółdzielnie socjalne – 17 ofert, a kościelne jednostki organizacyjne – 10 ofert.

Wykres 8. Forma prawna oferentów.

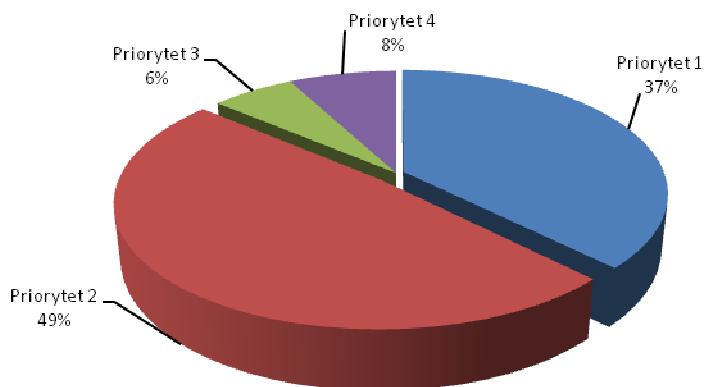

Źródło: opracowanie własne (dane zebrane przez Departament Polityki Senioralnej, MPiPS).

4) Nadesłane projekty w podziale na priorytety konkursu

Najwięcej ofert złożono na Priorytet 2 (862) i Priorytet 1 (663), dalej Priorytet 4 (138) i Priorytet 3 (106).

Wykres 9. Projekty w podziale na priorytety konkursu ASOS

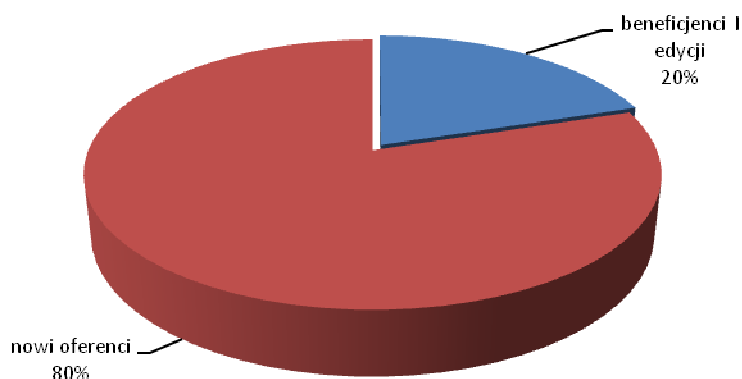

Źródło: opracowanie własne (dane zebrane przez Departament Polityki Senioralnej, MPiPS)

5) Beneficjenci I edycji konkursu ASOS

W II edycji Programu ASOS - 355 ofert złożyli beneficjenci I edycji.

Wykres 10. Udział ofert beneficjentów I edycji konkursu ASOS w ogóle ofert II edycji konkursu

Źródło: opracowanie własne (dane zebrane przez Departament Polityki Senioralnej, MPiPS)

5. Podsumowanie I i II edycji Programu ASOS

1) Wyniki ankiety realizowanej wśród beneficjentów I edycji Programu ASOS na lata 2012-2013

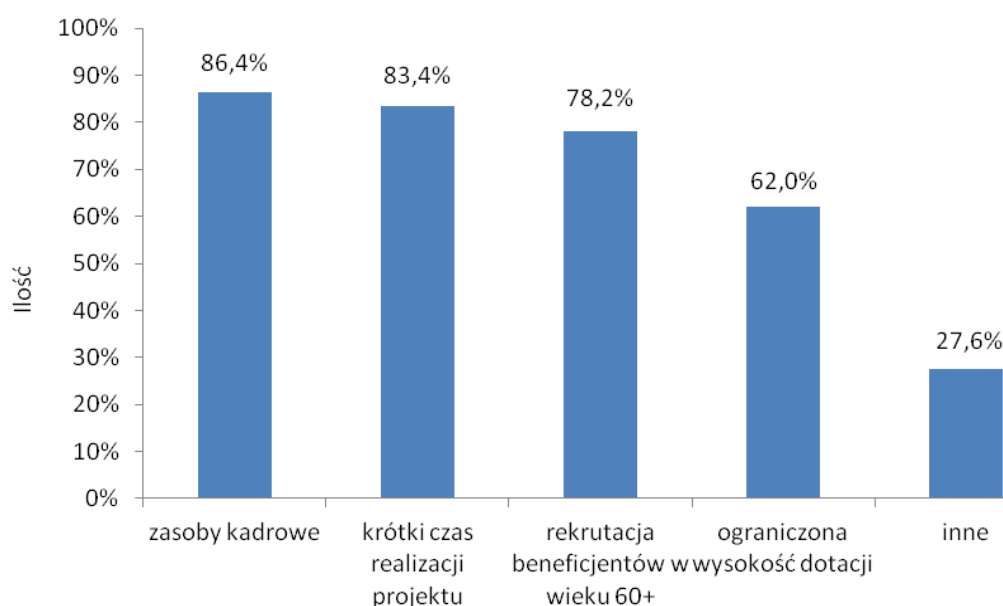
Na przełomie sierpnia i września 2013 r. została wysłana do organizacji realizujących projekty w I edycji konkursu ASOS ankieta. Ankieta miała na celu uzyskanie informacji bezpośrednio od zainteresowanych organizacji, które wskażą pozytywne i negatywne strony konkursu, korzyści, jakie organizacje odniosły realizując projekty oraz obszary wymagające

doskonalenia. Powyższe informacje pomogą rozpoznać potrzeby i oczekiwania organizacji oraz dostosować do nich formułę konkursu.

Na ankietę odpowiedziało 72% beneficjentów. Konkurs cieszył się dużym powodzeniem, dlatego większość organizacji planuje dalszy w nim udział. 41% organizacji dzięki ASOS rozpoczęło działania skierowane do osób 60+. Organizacje zadeklarowały, iż dzięki realizacji projektu zwiększyły zestawy działań i inicjatyw realizowanych przez projekt (86%), rozwinęły możliwość potencjału osobowego członków (79%) (w tym zwiększyły zasoby kadrowe organizacji), zdobyły doświadczenie we współpracy z jednostkami administracji publicznej (75%), zdobyły doświadczenie współpracy z inną organizacją/innymi organizacjami (91%) oraz zwiększyły materialnie zasoby organizacji (sprzęt, materiały do zajęć itd.) (75%).

Trudności w realizacji projektów, o których mówią beneficjenci dotyczą zwłaszcza zasobów kadrowych (86%), rekrutacji beneficjentów w wieku 60+ (78%) i ograniczonej wysokości dotacji (62%).

Wykres 11. Trudności w realizacji projektów wskazane przez organizacje I edycji konkursu ASOS

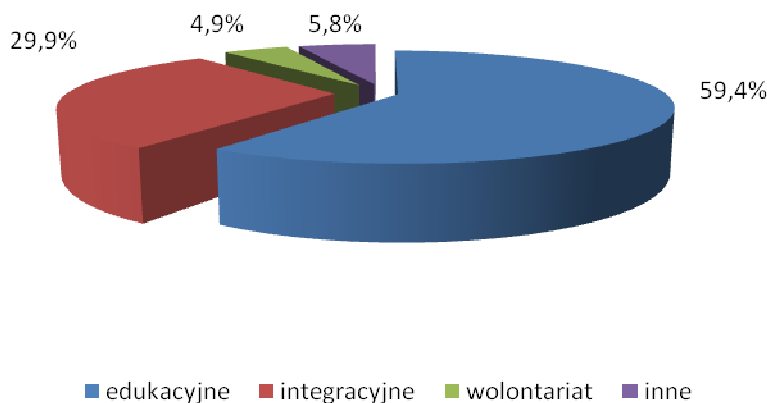

Źródło: Dane zgromadzone przez Departament Polityki Senioralnej MPiPS na podstawie ankiety przeprowadzonej wśród organizacji.

Inne trudności wskazywane przez organizacje, a ważne z punktu widzenia realizacji projektu to liczne problemy zdrowotne osób starszych, które uniemożliwiały regularne uczestnictwo w zajęciach.

W ankiecie zapytano również o obszar działań. Najczęściej realizowane działania w ramach projektów dotyczą obszaru edukacji (59,4%) i integracji (29,9%).

Wykres 12. Obszary działań realizowanych w projektach I edycji

Źródło: Dane zgromadzone przez Departament Polityki Senioralnej MPiPS na podstawie ankiety przeprowadzonej wśród organizacji.

Organizacje realizujące projekty w I edycji konkursu to najczęściej organizacje niewielkie, działające na terenie gmin (46%) i województw (22%). Są to organizacje mające powyżej 20 członków i działają powyżej 4 lat, co oznacza, że są to organizacje z pewnym doświadczeniem w działalności w trzecim sektorze.

2) Analiza SWOT Programu na lata 2012-2013

Tabela 2. Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - Program ASOS 2012-2013 umożliwił zaspokojenie potrzeb seniorów w różnych sferach ich funkcjonowania; - dzięki swojej dwupoziomowej strukturze Program pozwolił na podjęcie działań odpowiadających potrzebom osób starszych zarówno w perspektywie długookresowej (polityka długofalowa), jak i potrzebom bieżącym (komponent konkursowy); - Program pozwolił na realizację potrzeb artykułowanych bezpośrednio przez samych seniorów (Rada ds. Polityki Senioralnej, projekty realizowane przez organizacje seniorskie); - Program angażował do współpracy partnerów społecznych oraz jednostki samorządowe, tj. podmioty bezpośrednio stykające się z problemami osób starszych; - dzięki partycypacji partnerów społecznych oraz diagnozie potrzeb osób starszych wykorzystanie środków finansowych było bardziej efektywne; - Program ma zasięg ogólnokrajowy, a więc dawał szansę wszystkim podmiotom w kraju; - Program posiadał zaplecze techniczno-eksperckie. 	<ul style="list-style-type: none"> - niewystarczające środki finansowe, pozwalające na realizację większej liczby projektów w komponencie konkursowym Programu; - brak punktu odniesienia we wcześniejszych podejmowanych działaniach w zakresie zorganizowanej polityki senioralnej.
SZANSE	ZAGROŻENIA

<ul style="list-style-type: none"> - Program to niezbędna odpowiedź na zmieniającą się strukturę demograficzną Polski; - Program, w dłuższej perspektywie, będzie miał wpływ na przyszłą finansową i gospodarczą sytuację kraju, będzie miał znaczenie dla stanu zatrudnienia oraz obciążenia służby zdrowia, systemu pomocy społecznej; - grupa docelowa, do której kierowany jest Program, będzie stanowiła w przyszłości znaczącą grupę społeczną; - Program ma szansę na rozwój w przyszłości – stał się podstawą do wypracowania projektu Programu ASOS na lata 2014-2020; - Program opiera się na wiarygodnych danych, pochodzących z badań i analiz społecznych. 	<ul style="list-style-type: none"> - ograniczone środki finansowe na realizację Programu; - konkurencja ze strony innych możliwości uzyskania dotacji dla wartościowych projektów organizacji pozarządowych działających w obszarze aktywności osób starszych; - brak woli włączenia się w kreowanie polityki senioralnej ze strony innych resortów.
--	---

Zródło: Departament Polityki Senioralnej MPiPS.

3) Komponent systemowy Programu ASOS na lata 2012-2013

Komponent systemowy Programu ASOS ma na celu wypracowanie założeń długofalowej polityki senioralnej w Polsce na lata 2014-2020. Zadanie to jest realizowane przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej wspólnie z Radą ds. Polityki Senioralnej. W pracach Rady uczestniczą przedstawiciele innych resortów i urzędów centralnych, przedstawiciele samorządu lokalnego, organizacje działające na rzecz poprawy sytuacji osób starszych oraz przedstawiciele środowisk naukowych i eksperckich. Rada ma charakter konsultacyjny, jej obrady odbywają się raz w miesiącu. Poza obradami plenarnymi odbywają się spotkania trzech roboczych zespołów tematycznych: zespołu ds. starzenia się w zdrowiu, zespołu ds. edukacji osób starszych oraz zespołu ds. aktywności społecznej osób starszych.

Głównym celem dokumentu jest stworzenie rekomendacji – kierunków interwencji, które umożliwią podjęcie kompleksowych działań na rzecz aktywnego i zdrowego starzenia się rozumianego jako proces przygotowania do starości z perspektywy całego cyklu życia.

Projekt długofalowej polityki senioralnej zawiera następujące obszary tematyczne:

- ~ samodzielność i zdrowie
- ~ warunki pracy
- ~ usługi w starości, działania na rzecz umożliwienia osobom starszym prowadzenia jak najdłużej niezależnego życia przy ograniczeniach funkcjonalnych;
- ~ usługi opiekuńcze
- ~ usługi społeczne
- ~ wolontariat
- ~ aktywność edukacyjna osób starszych,
- ~ zaangażowanie obywatelskie
- ~ kultura i seniorzy

~
~
~
aktywność zawodowa
relacje międzypokoleniowe
srebrna gospodarka

Dokument ma charakter ramowy. W 2017 r. planowana jest jego rewizja, aby w jak największym stopniu odpowiadał na wyzwania wynikające ze starzenia się polskiego społeczeństwa. Należy podkreślić, że obszary tematyczne polityki senioralnej zawarte w dokumencie są zgodne z obszarami ujętymi przez Komisję Europejską w ramach tzw. wskaźnika aktywności ludzi starszych – Active Ageing Index (AAI) oraz przewodnimi zasadami aktywnego starzenia się przyjętymi przez Radę UE w grudniu 2012 roku. Jednocześnie warto podkreślić, że aktywne starzenie się w zdrowiu jest jednym z priorytetów nowej perspektywy finansowej środków z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020. W związku z tym zarówno kontynuacja Programu ASOS jak i projekt długofalowej polityki senioralnej pozostają w bezpośrednim związku z priorytetami na poziomie UE.

4) Wnioski

Dotychczasowe doświadczenia w realizacji Programu pozwoliły na wypracowanie założeń projektu Programu ASOS na lata 2014-2020. Realizacja konkursu wskazuje, że najpowszechniejszą formą aktywności społecznej, promowanej w ramach projektów jest aktywność ukierunkowana na bezpośrednie potrzeby seniorów (tzw. bierna aktywność, w której seniorzy są bezpośrednimi odbiorcami usług, skierowanych na zaspokojenie ich potrzeb). Bardzo nieliczną grupę stanowią projekty ukierunkowane na pobudzenie czynnej aktywności seniorów, skierowanej na zewnątrz i służącej realizacji szerszych celów społecznych, np. w społecznościach lokalnych.

Projekty prowadzone w partnerstwie stanowiły niewielką grupę zgłoszonych w I i II edycji konkursu. Może to wskazywać na niechęć lub nieumiejętność organizacji pozarządowych do wchodzenia we współpracę z partnerami, tj. niewielką otwartość organizacji na partnerów.

Postępujące zmiany w strukturze społecznej (niski wskaźnik urodzeń, migracje – głównie o charakterze zarobkowym angażujące osoby z grupy wieku produkcyjnego, „singularyzacja społeczeństwa”) oraz niewielkie zaangażowanie osób starszych w różne formy aktywności społecznej, np. wolontariat, wskazują na zwiększającą się potrzebę organizacji i zapewnienia seniorom wysokiej jakości usług opiekuńczych.

Spis wykresów

Wykres 1. Liczba nadesłanych ofert w podziale na województwa;

Wykres 2. Udział ofert nadesłanych z poszczególnych województw w liczbie ofert konkursowych ogółem;

Wykres 3. Udział ofert partnerskich i wspólnych w liczbie ofert, które otrzymały dofinansowanie;

Wykres 4. Procentowy udział poszczególnych priorytetów w zrealizowanych projektach;

Wykres 5. Udział ofert przyjętych do realizacji w nadesłanych wnioskach ogółem, w podziale na priorytety;

Wykres 6. Liczba ofert według województw;

Wykres 7. Udział ofert wspólnych i partnerstw w ogólnej liczbie ofert;

Wykres 8. Forma prawna oferentów;

Wykres 9. Projekty w podziale na priorytety konkursu ASOS;

Wykres 10. Udział ofert beneficjentów I edycji konkursu ASOS w ogóle ofert II edycji konkursu;

Wykres 11. Trudności w realizacji projektów wskazane przez organizacje I edycji konkursu ASOS;

Wykres 12. Obszary działań realizowanych w projektach I edycji.

Spis tabel

Tabela 1. Priorytety i kierunki działań;

Tabela 2. Analiza SWOT